

Особистість мовця. Риси гарного співрозмовника

Багато тисячоліть тому знаменитий оратор Стародавнього Риму, видатний теоретик ораторського мистецтва Марк Туллій Цицерон виголосив фразу, яка стала крилатою і дійшла до наших днів: «Поетами народжуються, ораторами стають». Великий римлянин був упевнений, що з поетичним талантом людина народжується, а оратором можна стати, якщо докласти для цього певних зусиль.

Габріель Мірабо, французький політик й оратор, багато часу приділяв заучуванню текстів виступів. У кінцевому варіанті мова починала звучати, як чудова імпровізація.

У колишньої прем'єрки Великобританії Маргарет Тетчер був неприємний, верескливий голос, і вона боялася виступати перед аудиторією. Ситуація була непростю, але бажання успіху та політичної кар'єри виявилось настільки великим, що багато місяців було віддано досягненню основ акторської майстерності та роботи над голосом.

Сучасний мовець повинен мати такі риси, як чарівність, артистизм, упевненість у собі, щирість, обізнаність, об'єктивність і доброзичливість.

Чарівність	Без сумніву, зовнішність теж має значення в сприйнятті людини: зачіска, одяг, взуття, охайність, загальний стиль. Однак тут ідеться не стільки про зовнішність, скільки про поведінку та вдачу людини: усмішка, відкритість, випромінювання доброти та ін.
Артистизм	Успіх виступу залежить не тільки від його змісту, а й від того, як говорить оратор/-ка. Інтонація, жести й міміка — складники успіху будь-якого артиста / будь-якої артистки. Згідно з дослідженнями науковців, довіра слухачів до оратора/-ки залежить на 60–70 % від його / її пози, міміки й жестів, на 20–30 % — від інтонації й лише на 7–10 % — від його / її слів. Отже, щоб виступ був успішним, його треба перетворити на своєрідну виставу.

Упевненість у собі	Люди зазвичай цікавляться життям успішних людей. До невпевненого/-ї оратора/-ки аудиторія втрачає будь-який інтерес.
Щирість	Саме ця риса співрозмовника/-ці найбільше приваблює, зі щирими людьми комфортно спілкуватися, їм більше довіряють.
Обізнаність	Детальне знання предмета розмови допомагає ораторові/-ці бути впевненим/-ою. Обізнаних людей сприймають як живу енциклопедію, що додає їм авторитету й не може не викликати захоплення й непідробного інтересу в слухачів.
Об'єктивність	Суб'єктивна оцінка й упередженість можуть роздратовувати слухачів і навіть відштовхувати. А об'єктивність, навпаки, викликає в аудиторії довіру й серйозне сприйняття.
Доброзичливість	Окрасою будь-якого виступу є доброзичлива атмосфера, яку створює оратор/-ка. Доброзичливість сприяє налагодженню міцного контакту з аудиторією.

Серед визначальних рис гарного співрозмовника дослідники називають такі: бути гарним слухачем / гарною слухачкою, виявляти повагу до співрозмовника/-ці, добре знати суть предмета розмови, бути впевненим/-ою в собі; бути дружелюбним/-ою, щирим/-ою, доброзичливим/-ою, уміти викликати позитивні емоції; подобатися зовнішнім виглядом і манерами, бути артистичним/-ою; дотримуватися правил етикету.

Дев'ять правил красномовства Цицерона

1. Говори зрозуміло.
2. Говори легко, але не дуже багато, давай іншим можливість виступити.
3. Не перебивай.
4. Будь увічливим.
5. Прагни говорити вишукано.
6. Ніколи не критикуй інших, коли їх немає поруч.
7. Не відволікайся на другорядні справи.
8. Не говори про себе.
9. Завжди будь витриманим, не втрачай самовладання.